

พระราชบัญญัติการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด

พ.ศ. ...

.....
.....
.....
.....

.....โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการ
เพื่ออากาศสะอาด

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อดำเนินการพัฒนาและบูรณาการระบบการบริหารจัดการของทุกภาคส่วนให้เป็นระบบและโดย
สอดคล้องกับหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมให้เกิดระบบการวางแผนเพื่อป้องกันการปล่อย มลพิษ ฝุ่น คาร์บอน
กัลีน เข้าสู่สภาพแวดล้อมและชั้นบรรยากาศ การบูรณาการเชิงระบบของหน่วยงานต่าง ๆ ภาครัฐ
ร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคม การบริหารจัดการระบบงบประมาณเพื่อการมีอากาศสะอาด
ระบบการบริหารราชการเชิงพื้นที่ที่เป็นแหล่งของอากาศที่ไม่สะอาด การพัฒนามาตรฐานคุณภาพ
อากาศ ระบบการประเมินคุณภาพอากาศ ระบบการเฝ้าระวัง ระบบการเตือนภัยจากสถานการณ์อากาศ
ที่ไม่สะอาด ระบบการจัดการในสถานการณ์วิกฤติจากสภาพอากาศ และระบบการพัฒน่องค์ความรู้
เกี่ยวกับการจัดการให้เกิดอากาศสะอาด

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด
พ.ศ..... ”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดา กฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่นใดในส่วนที่บัญญัติไว้แล้ว
ในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

ในกรณีที่มีปัญหาเขตอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานราชการที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ขัดหรือแย้งกับอำนาจตามพระราชบัญญัติอื่นให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“มาตรฐานคุณภาพอากาศ” หมายความว่า ค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศที่กำหนดเป็นเกณฑ์ทั่วไปสำหรับการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดความสะอาดของคุณภาพอากาศที่ดี

“อากาศเสีย” หมายความว่า ของเสียที่อยู่ในสภาพเป็นไอเสีย กลิ่นควัน ก๊าซ เขม่า ฝุ่นละออง เถ้าถ่าน หรือมลสารอื่นที่มีสภาพละเอียดบางเบาจนสามารถรวมตัวอยู่ในบรรยากาศได้

“มลพิษ” หมายความว่า ของเสีย วัตถุอันตราย และมลสารอื่น ๆ รวมทั้งกาก ตะกอน หรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้น ที่ถูกปล่อยทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือที่มีอยู่ในสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ซึ่งก่อให้เกิดหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือภาวะที่เป็นพิษภัยอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนได้ และให้หมายความรวมถึง รังสี ความร้อน แสง เสียง กลิ่น ความสั่นสะเทือน หรือเหตุรำคาญอื่น ๆ ที่เกิดหรือถูกปล่อยออกจากแหล่งกำเนิดมลพิษด้วย

“ภาวะมลพิษทางอากาศ” หมายความว่า สภาวะที่อากาศในชั้นบรรยากาศเปลี่ยนแปลงหรือปนเปื้อนโดยมลพิษซึ่งทำให้คุณภาพของอากาศเสื่อมโทรมลง

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า (๑) ส่วนราชการ (๒) รัฐวิสาหกิจ (๓) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (๔) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย

“กลุ่มจังหวัด” หมายความว่า “กลุ่มจังหวัด” ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการพ.ศ. ๒๕๕๑

“องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“เจ้าพนักงานเพื่อความสะอาดอากาศ” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ”

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงระเบียบประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ทั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน

กฎกระทรวงระเบียบและประกาศนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

ส่วนที่ ๑

นโยบายพื้นฐานแห่งรัฐว่าด้วยการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด

มาตรา ๖ รัฐต้องจัดให้มีระบบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความสะอาดของอากาศอันเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของประชาชน และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการเพื่อให้เกิดอากาศสะอาด รัฐจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีนโยบายในระดับชาติเกี่ยวกับการจัดการให้มีระบบสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน

(๒) การสั่งการต่าง ๆ ต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และการปรับปรุงระบบการบริหารราชการเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดโดยจะต้องให้ความสำคัญกับสาเหตุพื้นฐานอันเป็นที่มาของมลพิษทางอากาศแต่ละประเภท

(๓) ให้การสนับสนุนการบูรณาการการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานของรัฐและภาคส่วน เช่น เอกชนหรือและกลุ่มเอกชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นควัน และอากาศที่ไม่สะอาด ด้วยการอำนวยความสะดวก การสนับสนุนเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ข้อมูลต่าง ๆ การจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ

(๔) จัดทำระบบมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดตามมาตรฐานสากล และพัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวัง และเตือนภัยแก่ประชาชนเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศ

(๕) ดำเนินการในทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อสร้างความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขมลพิษทางอากาศ รวมไปถึงการพัฒนาความร่วมมือในระดับประชาคมอาเซียนเพื่อจัดให้มีแผนงานโครงการเพื่อให้มีอากาศสะอาด

(๖) ดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐเสนอหรือและดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งใดก่อให้เกิดความไม่สะดวกหรือล่าช้า มีความซ้ำซ้อนหรือเป็นการเพิ่มภาระการดำเนินการโดยไม่จำเป็น หรือมีปัญหาหรืออุปสรรคอื่นใดที่ทำให้การจัดการให้มีระบบสภาพแวดล้อมของชั้นบรรยากาศที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน

(๗) เสนอให้มีกฎหมาย เพื่อพัฒนาระบบการจัดการคุณภาพอากาศที่มีประสิทธิภาพ สะดวก และรวดเร็ว

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่กระทบต่อความเสมอภาค สิทธิและเสรีภาพของประชาชน และต้องไม่เลือกปฏิบัติ

ส่วนที่ ๒

สิทธิในอากาศสะอาด

มาตรา ๗ สิทธิของบุคคลในการได้รับอากาศสะอาดย่อมได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย

มาตรา ๘ เพื่อเป็นการใช้สิทธิในการได้รับอากาศสะอาดประชาชนทุกคนมีสิทธิที่จะรวมตัวเป็นองค์กรกลุ่ม คณะบุคคล หรือเป็นชุมชนและใช้สิทธิในการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการของรัฐ ทั้งการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการจัดการเพื่ออากาศสะอาด การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน การกำหนดแผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ การติดตามผลการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน

เพื่อเป็นการคุ้มครองสุขภาพของประชาชน รัฐมีหน้าที่จะต้องแจ้ง เตือน หรือให้ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศที่อาจจะมีผลกระทบต่อประชาชน ทั้งนี้ ประชาชนมีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับมลพิษทางอากาศที่สำคัญและจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันตนเองและครอบครัว

มาตรา ๙ การใช้สิทธิทางศาลในการคุ้มครองหรือป้องกันตนเองหรือบุคคลอื่นจากมลพิษทางอากาศย่อมได้รับการคุ้มครอง การใช้สิทธิทางศาลให้หมายความร่วมมือ การฟ้องร้องต่อบุคคลผู้ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๑๐ บุคคลมีหน้าที่สนับสนุนและส่งเสริมดำเนินการต่าง ๆ ร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการใด ๆ เพื่อให้มีอากาศสะอาดตามสมควรแก่สถานะ

ให้เป็นหน้าที่ของรัฐในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน การพัฒนาอาชีพ หรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทางสังคม หรือวัฒนธรรม ที่เป็นสาเหตุของมลพิษทางอากาศ

หมวด ๒

การบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการอากาศสะอาด

มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการอากาศสะอาด ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการป้องกันหรือแก้ไขคุณภาพอากาศไม่เกินแปดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ ในจำนวนนี้จะต้องมีผู้แทนภาคเอกชนร่วมอยู่ด้วยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง และปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุขที่ ปลัดกระทรวงมอบหมาย และผู้แทนภาคเอกชนคนหนึ่งที่ได้รับมอบหมาย เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการอากาศสะอาดมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนเกี่ยวกับการจัดการให้มีระบบสภาพแวดล้อมของชั้นบรรยากาศที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

(๒) กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพอากาศซึ่งไม่ขัดหรือแย้งกับยุทธศาสตร์ชาติ

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศของ จังหวัด กลุ่ม จังหวัด และขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา ๓๓

(๕) เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากร และการส่งเสริมการลงทุน เพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพอากาศต่อคณะรัฐมนตรี

(๖) เสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพอากาศสะอาดต่อคณะรัฐมนตรี

(๗) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตมลพิษทางอากาศ ตามมาตรา ๔๕

(๘) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่รัฐมนตรี เสนอตามมาตรา ๔๐

(๙) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดเขตควบคุมมลพิษทางอากาศตามลำดับ ความรุนแรงของมลพิษทางอากาศ

(๑๐) กำกับดูแลและเร่งรัดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ ท้องถิ่น ประกาศ ระเบียบ และคำสั่งที่จำเป็นเพื่อให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการไปตาม ยุทธศาสตร์และ แผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพอากาศ

(๑๑) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีที่น่าปรากฏว่า ส่วนราชการหรือ รัฐวิสาหกิจใด ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ อากาศอันอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง

(๑๒) กำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ฝุ่นควัน และการพัฒนาคุณภาพอากาศ

(๑๓) เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพอากาศของประเทศ และผลการปฏิบัติงานตาม นโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนงานการจัดการให้มีระบบสภาพแวดล้อมของชั้นบรรยากาศที่ปลอดภัยต่อ ระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมถึงปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการแก้ไขต่อ คณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๑๔) เสนอแนะการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนระบบการจัดการสภาพแวดล้อมของชั้น บรรยากาศที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับ ความต้องการและความจำเป็นของหน่วยงานของรัฐ

(๑๕) จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาระบบการเก็บข้อมูล ระบบการ ติดตามเฝ้าระวัง ระบบการประมวลผล ระบบการเตือนภัย และโครงข่ายระบบข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับ มลพิษทางอากาศและข้อมูลของสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของ

อากาศ เพื่อการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพที่เพียงพอ

(๑๖) จัดให้มีกลไกและมาตรการสนับสนุน อำนวยความสะดวกแก่การดำเนินการเพื่อพัฒนาระบบการจัดการสภาพแวดล้อมของชั้นบรรยากาศที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมถึงการให้สิทธิประโยชน์และแรงจูงใจที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบูรณาการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นควัน และการพัฒนาคุณภาพอากาศ

(๑๗) แต่งตั้งคณะกรรมการด้านวิชาการหรือคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอากาศสะอาด

มาตรา ๑๓ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี แต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้เป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่เกินอีกหนึ่งวาระ

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีส่วนได้เสียในกิจการหรือธุรกิจใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบโดยตรงหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ตนแทน

มาตรา ๑๕ ในการประชุมคณะกรรมการอากาศสะอาด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนหนึ่งหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานคนหนึ่งหนึ่งไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนที่สองเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการทั้งสองคนไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๖ การประชุมคณะกรรมการอากาศต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการอากาศสะอาดอาจแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการ หรือ คณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการอากาศสะอาดจะมอบหมายก็ได้

การประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการและคณะอนุกรรมการ ให้นำมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดมีอำนาจเรียกให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และบุคคลอื่น ส่งเอกสารการสำรวจผลกระทบต่อคุณภาพอากาศ และเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องของโครงการและ แผนงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลนั้นมาพิจารณา ในการนี้ อาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมา ชี้แจงด้วย หากเห็นว่าโครงการและแผนงานใดอาจจะทำให้เกิดผลเสียหายร้ายแรงต่อคุณภาพอากาศ หรือคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้เสนอมาตรการแก้ไขต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

ในกรณีที่เอกสารหรือข้อมูลที่คณะกรรมการอากาศสะอาดเรียกให้ส่งตามวรรคหนึ่ง เป็นเอกสาร หรือข้อมูลเกี่ยวกับความลับอันมีลักษณะเป็นสิทธิบัตรซึ่งได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วย สิทธิบัตร ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดกำหนดวิธีการและมาตรการที่เหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้ เอกสารหรือข้อมูลเหล่านั้นถูกเผยแพร่สู่บุคคลอื่นใด นอกจากนี้ จะต้องใช้เอกสารหรือข้อมูลนั้นเพียงเพื่อ วัตถุประสงค์ของมาตรานี้เท่านั้น

มาตรา ๑๙ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ คณะกรรมการอากาศสะอาด คณะกรรมการ ผู้ชำนาญการ หรือคณะอนุกรรมการ อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือ คำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง หรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพอากาศหรือคุณภาพสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๒๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจ มอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ หรือ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ปฏิบัติการหรือ เตรียมข้อเสนอมายังคณะกรรมการอากาศสะอาดเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปได้

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดและกลุ่มจังหวัดบูรณาการ

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ และคณะกรรมการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการอากาศสะอาดในระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ตามลำดับ โดยให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการแทนหัวหน้าสำนักงานจังหวัด

มาตรา ๒๒ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจแต่งตั้งคณะกรรมการอากาศสะอาดอำเภอ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการใด ๆ ที่เป็นอำนาจหน้าที่ของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด โดยให้เจ้าหน้าที่รัฐที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการองค์กรสะอาดอำเภอ

หมวด ๓

มาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด

มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการจัดระบบสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดในชั้นบรรยากาศโดยทั่วไปตามมาตรฐานสากล

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาระบบการจัดการสภาพแวดล้อมของชั้นบรรยากาศที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน คณะกรรมการอากาศสะอาดอาจกำหนดค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศเพื่อการฟื้นฟูคุณภาพอากาศ โดยการจัดเป็นลำดับขั้นอัตราค่าพิกัดจากค่าคุณภาพอากาศปัจจุบันของแหล่งมลพิษต่าง ๆ เพื่อไปสู่คุณภาพอากาศสะอาดตามมาตรฐานสากลภายในกำหนดระยะเวลาตามที่คณะกรรมการอากาศสะอาดกำหนด

การกำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดตามวรรคหนึ่ง จะต้องอาศัยหลักวิชาการ ภูมิทัศน์ และหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐาน และจะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องด้วย

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มอบหมายให้ส่วนราชการในสังกัด ทำหน้าที่ในการศึกษา พัฒนา ติดตาม และประเมินความเหมาะสมของหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้ง จัดทำรายงานผล

การศึกษาและข้อเสนอแนะเพื่อการกำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดที่ได้กำหนดไว้แล้วให้เหมาะสมตามความก้าวหน้าในทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และความเปลี่ยนแปลงในทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศทั้งสองปีต่อคณะกรรมการอากาศสะอาด

หมวด ๔

ระบบการตรวจคุณภาพอากาศและระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพอากาศ

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาระบบจัดการสภาพแวดล้อมของชั้นบรรยากาศที่ปลอดภัยต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนาระบบฐานข้อมูลแผนที่ทางภูมิศาสตร์แสดงจุดที่มีนัยสำคัญต่อคุณภาพอากาศ พร้อมทั้ง ติดตั้ง อุปกรณ์เครื่องวัดคุณภาพอากาศให้ครอบคลุมพื้นที่ที่อาจจะได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศที่อยู่ในระดับวิกฤติอันมาจากแหล่งมลพิษที่เกิดขึ้นในท้องที่ต่าง ๆ ในรูปแบบข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) และพัฒนาระบบปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์เพื่อการติดตาม การประมวลผล การวิเคราะห์ สถานการณ์คุณภาพอากาศตามมาตรฐานสากล จากแหล่งมลพิษทางอากาศชนิดต่าง ๆ

มาตรา ๒๕ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาระบบการจัดการสภาพแวดล้อมของชั้นบรรยากาศที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดทำระบบฐานข้อมูลพื้นฐานของคุณภาพอากาศชั้นบรรยากาศของประเทศในแต่ละช่วงเวลาแบบดิจิทัล พร้อมทั้งจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคุณภาพอากาศของแหล่งมลพิษต่าง ๆ ในแต่ละช่วงเวลาแบบดิจิทัล

แนวทาง วิธีการ และอุปกรณ์เครื่องวัดและหลักเกณฑ์ในการกำหนดค่ามาตรฐานต่าง ๆ ของข้อมูลเกี่ยวกับอากาศที่จำเป็นจะต้องจัดเก็บให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการอากาศสะอาดกำหนด

ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจเรียกข้อมูลเกี่ยวกับการปล่อยมลพิษทางอากาศจากแหล่งต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลที่จัดเก็บโดยหน่วยงานของรัฐและข้อมูลที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบการ เจ้าของกิจการ หรือผู้ประกอบการจะต้องจัดทำเป็นบันทึกหรือต้องจัดเก็บเพื่อเป็นระบบฐานข้อมูลพื้นฐานของคุณภาพอากาศชั้นบรรยากาศของประเทศ

ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพอากาศตามวรรคหนึ่งแก่ประชาชน

มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาระบบการจัดการสภาพแวดล้อมของชั้นบรรยากาศที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจัดทำโครงข่ายระบบฐานข้อมูลดิจิทัลกลางที่สามารถเชื่อมต่อกับระบบฐานข้อมูลที่สามารถรายงานผลได้ทันทีและตลอดเวลา

มาตรา ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาระบบการจัดการสภาพแวดล้อมของชั้นบรรยากาศที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจัดทำขอบเขตพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ซึ่งจะได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศ(Airshed)ที่อยู่ในระดับวิกฤติจากแหล่งมลพิษที่เกิดขึ้นในท้องที่ต่าง ๆ ในรูปแบบข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) เพื่อการติดตามสถานการณ์คุณภาพอากาศ

ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจัดทำรายงานสถานการณ์ผลกระทบจากมลพิษทางอากาศที่อยู่ในระดับวิกฤติที่เกิดจากแหล่งมลพิษต่าง ๆ ในท้องที่ต่อคณะกรรมการอากาศสะอาด คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดและกลุ่มจังหวัดบูรณาการโดยเร็ว และให้ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคุณภาพอากาศผลกระทบต่อสุขภาพต่อประชาชนในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงที่อาจจะได้รับผลกระทบ

หมวด ๕

ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศ

มาตรา ๒๘ กรมควบคุมมลพิษมีหน้าที่จัดทำรายงานสถานการณ์ประจำปีของสถานะคุณภาพอากาศเพื่อเป็นฐานข้อมูลพื้นฐานสำหรับการจัดทำกรอบยุทธศาสตร์การบูรณาการเพื่อการปรับปรุงคุณภาพอากาศ

ข้อมูลพื้นฐานตามวรรคหนึ่ง จะต้องประกอบด้วย

(๑) ข้อมูลจากสถานีวัดคุณภาพอากาศ ณ จุดต่าง ๆ ที่มีการประมวลผลและแสดงให้เห็นถึงขอบเขตการขยายตัวมลพิษทางอากาศแต่ละประเภท และ จากแต่ละแหล่งที่มีการปล่อยมลพิษ โดยเป็นข้อมูลทั้งในระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด และในระดับท้องถิ่นต่าง ๆ ทั้งนี้ ข้อมูลในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ให้เป็นหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการให้การสนับสนุนการจัดทำระบบฐานข้อมูลต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในแต่ละจังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร

(๒) ผลการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์มลพิษที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาต่าง ๆ ที่มีการเฝ้าระวังติดตาม แนวโน้ม และการพยากรณ์ภาวะมลพิษทางอากาศในระดับต่าง ๆ จากระบบฐานข้อมูลที่ได้รับมาจากสถานีวัด

(๓) ระบุพื้นที่ซึ่งได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศที่อยู่ในระดับวิกฤติ พร้อมทั้งระบุกิจกรรมหรือโครงการ ที่จะเข้าไปดำเนินการในพื้นที่ดังกล่าวเพื่อการเฝ้าติดตามอย่างใกล้ชิด หรือ มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดเป็นกฎหมายที่มีผลบังคับเป็นการเฉพาะพื้นที่

(๔) จัดทำข้อเสนอแนะที่สำคัญและจำเป็นต่อฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติเพื่อดำเนินการภายใต้อำนาจหน้าที่ของตน

(๕) ฐานข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศจากแหล่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับคุณภาพของอากาศของประเทศ

มาตรา ๒๙ ให้ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศเป็น แนวทางปฏิบัติการกำกับทิศทาง และการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาระบบการจัดการสภาพแวดล้อมของชั้นบรรยากาศที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน

มาตรา ๓๐ เพื่อบูรณาการและขับเคลื่อนระบบการพัฒนาระบบการจัดการสภาพแวดล้อมของชั้นบรรยากาศที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้เลขาธิการคณะกรรมการอากาศสะอาดจัดทำกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด เสนอต่อคณะกรรมการอากาศสะอาด

การจัดทำกรอบยุทธศาสตร์ต้องมีส่วนร่วมจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองท้องถิ่นจากพื้นที่ที่ประสบปัญหาจากมลพิษทางอากาศ นักพัฒนาเอกชนที่ดำเนินงานทางด้านสิ่งแวดล้อมและหรือทางด้านฝุ่นควัน ผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนจากภาควิชาการในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการจัดการสภาพแวดล้อมของชั้นบรรยากาศที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์หลัก

(๒) ระบบ กลไก และแนวทางการขับเคลื่อนระบบ การจัดการสภาพแวดล้อมของชั้นบรรยากาศที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมถึงการจัดสรรงบประมาณ การจัดระบบแรงจูงใจ และการอำนวยความสะดวก

(๓) แนวทางและมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการเพื่อจัดการสภาพแวดล้อมของชั้นบรรยากาศที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน

(๔) กลไกการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการจัดการสภาพแวดล้อมของชั้นบรรยากาศที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนไปสู่การปฏิบัติ

(๕) แนวทางและมาตรการพัฒนาบุคลากรในการบริหารจัดการและการควบคุมมลพิษทางอากาศ

(๖) การกำหนดภารกิจของหน่วยงานของรัฐที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามแผน

มาตรา ๓๑ ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจัดให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ตามมาตรา ๓๐ รวมถึงกรอบวงเงินงบประมาณที่จะต้องใช้จ่ายตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศ รวมถึงผลลัพธ์สำคัญที่คาดว่าจะได้รับ

มาตรา ๓๒ แผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศ จะต้องประกอบด้วย

(๑) โครงการจัดทำระบบฐานข้อมูลแบบดิจิทัลของแหล่งมลพิษต่าง ๆ ระดับจังหวัด และให้ขยายไประดับอำเภอตามระยะเวลาที่คณะกรรมการอากาศสะอาดกำหนด

(๒) โครงการจัดทำโครงข่ายระบบฐานข้อมูลดิจิทัลกลางที่สามารถเชื่อมต่อกับระบบที่สามารถรายงานผลได้ทันทีและตลอดเวลา

(๓) โครงการกำหนดแผนการลดและจำกัดการปลดปล่อยมลพิษแหล่งต่าง ๆ ตามเป้าหมายของโครงการ ตามจำนวนพื้นที่เป้าหมายของแหล่งมลพิษทางอากาศที่ต้องการจะลดการปลดปล่อยตารางกำหนดแผนกิจกรรมต่าง ๆ และระยะเวลาที่กำหนด

(๔) โครงการกำหนดขอบเขตพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ซึ่งจะได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศที่อยู่ในระดับวิกฤติอันมาจากแหล่งมลพิษที่เกิดขึ้นในท้องที่ต่าง ๆ ในรูปแบบข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) เพื่อใช้ในการติดตั้งอุปกรณ์ในการตรวจวัดการติดตามสถานการณ์คุณภาพอากาศในระยะต่าง ๆ

(๕) โครงการพัฒนาและติดตั้งอุปกรณ์และระบบปฏิบัติการเพื่อติดตามประมวลผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพอากาศตามมาตรฐาน จากแหล่งมลพิษทางอากาศชนิดต่าง ๆ ตาม(๔)

(๖) โครงการหรือมาตรการ การบังคับใช้กฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อทำให้แผนการลดและจำกัดการปลดปล่อยมลพิษทางอากาศของแต่ละแหล่งบรรลุผลตามแผน และกำหนดมาตรการในการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายที่สูงขึ้น สำหรับพื้นที่ซึ่งเป็นแหล่งมลพิษที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติที่ไม่สามารถดำเนินการลดและจำกัดการปลดปล่อยมลพิษลงได้ตามเป้าหมาย

มาตรา ๓๓ เมื่อมีการจัดทำกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดตามมาตรา ๓๐ และแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพอากาศตามมาตรา ๓๒ แล้วให้กระทรวงมหาดไทย ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสำนักงานงบประมาณ ให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ต่อ จังหวัด กลุ่มจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการนำเอากรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดและแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพอากาศ ไปจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการในระดับพื้นที่ และให้เป็นหน้าที่ตามกฎหมายของ จังหวัด กลุ่มจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่ท้องถิ่นได้จัดทำขึ้น

มาตรา ๓๔ ให้มีการปรับปรุงกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดตามมาตรา ๓๐ และแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพอากาศตามมาตรา ๓๒ ทุก ๆ สามปีเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์คุณภาพอากาศและสภาพแวดล้อม

หมวด ๖

มลภาวะทางอากาศ

ส่วนที่ ๑

บทบัญญัติทั่วไป

มาตรา ๓๕ เพื่อความมีประสิทธิภาพของระบบการจัดการสภาพแวดล้อมของชั้นบรรยากาศที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน และเกิดสัมฤทธิ์ผลตามนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐว่าด้วยการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดแต่งตั้งคณะกรรมการมลภาวะทางอากาศ ซึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการขนส่งทางบก อธิบดีกรมเจ้าท่า อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมอนามัย อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ ผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินหกคนซึ่งคณะกรรมการอากาศสะอาดแต่งตั้ง เป็นกรรมการ และอธิบดีกรมควบคุมมลพิษเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๓๖ ให้คณะกรรมการมลภาวะทางอากาศมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดค่าความเป็นพิษขั้นสูงและขั้นต่ำตามมาตรฐานสากลของมลภาวะทางอากาศตามประเภทและลักษณะของมลพิษจากแหล่งมลพิษต่าง ๆ ตามหมวดนี้

(๒) พิจารณาและให้ความเห็นชอบเพื่อเสนอให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เขตพื้นที่ใด ๆ เป็นเขตพื้นที่อาจจะได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศที่อยู่ในระดับวิกฤติอันมาจากแหล่งมลพิษต่าง ๆ ตามหมวดนี้

(๓) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการให้มีการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม ป้องกัน ลด หรือขจัดมลพิษทางอากาศ หรือเพื่อการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้เกิดอากาศสะอาดต่อคณะกรรมการอากาศสะอาด

(๔) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการส่งเสริมด้านภาษีอากรและการลงทุนของเอกชนเกี่ยวกับการควบคุมมลภาวะทางอากาศ ต่อคณะกรรมการอากาศสะอาด

(๕) ให้คำแนะนำในการออกกฎกระทรวงกำหนดชนิดและประเภทของมลพิษทางอากาศตามมาตรา ๓๘(๖)

(๖) ประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน เพื่อควบคุม ป้องกัน ลด หรือขจัดมลพิษทางอากาศ

(๗) จัดทำรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์มลพิษเสนอต่อคณะกรรมการอากาศสะอาดทุก ๆ สามเดือนครั้ง

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการมลภาวะทางอากาศ

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการอากาศสะอาดมอบหมาย

คณะกรรมการมลภาวะทางอากาศอาจตั้งคณะอนุกรรมการหรือและคณะทำงานเพื่อพิจารณาและปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมลภาวะทางอากาศจะมอบหมายก็ได้

มาตรา ๓๗ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมลภาวะทางอากาศ และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอากาศสะอาด มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดค่าความเป็นพิษขั้นสูงและขั้นต่ำที่เกิดจากมลภาวะจากแหล่งกำเนิดตามหมวดนี้ กำหนดเขตพื้นที่อาจจะได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศที่อยู่ในระดับวิกฤติอันมาจากแหล่งมลพิษ มาตรฐานควบคุมมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิด การปล่อยทิ้งอากาศเสีย การปล่อยทิ้งของเสียหรือมลพิษอื่นใดจากแหล่งกำเนิดเข้าสู่ชั้นบรรยากาศ

มาตรา ๓๘ ให้คณะกรรมการมลภาวะทางอากาศโดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการอากาศสะอาดแต่งตั้งคณะกรรมการด้านวิชาการแหล่งมลพิษทางอากาศประกอบด้วยประธานกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ และให้มีกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านแหล่งมลพิษทางอากาศ อีกจำนวนไม่เกินเจ็ดคน

คณะกรรมการด้านวิชาการแหล่งมลพิษทางอากาศ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการประกาศให้พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งที่มลพิษทางอากาศแพร่กระจายไปถึงเป็นเขตแหล่งนี้ประสบภัยทางอากาศจากมลพิษทางอากาศที่อยู่ในระดับวิกฤติอันมาจากแหล่งมลพิษ

(๒) ดำเนินการศึกษาและกำหนดแนวทางในการจัดการกับแหล่งมลพิษประเภทต่าง ๆ ตามหมวดนี้ โดยให้นำข้อมูลสารสนเทศ ข้อมูลเชิงประวัติเกี่ยวกับประวัติการเกิดมลพิษทางอากาศของพื้นที่หรือของแหล่งต่าง ๆ มาประกอบการศึกษาและกำหนดมาตรการในการแก้ไขป้องกัน หรือ ฟื้นฟูคุณภาพอากาศ ศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เป็นอยู่และปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตลอดจนศึกษาค้นคว้าพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ รวมตลอดถึงกระบวนการทางสังคม และเครื่องมือในทางเศรษฐศาสตร์ ในทางนิติศาสตร์ สังคมศาสตร์ที่นำมาสนับสนุนการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

(๓) จัดทำข้อเสนอ การให้คำแนะนำ การให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่ คณะกรรมการอากาศสะอาด คณะกรรมการมลพิษทางอากาศ หรือ กับหน่วยงานของรัฐ

(๔) จัดทำข้อเสนอเพื่อการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมของชั้นบรรยากาศที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนต่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ส่วนที่ ๒

แหล่งมลพิษทางอากาศ

มาตรา ๓๙ เพื่อประโยชน์และประสิทธิภาพของการจัดการสภาพแวดล้อมของชั้นบรรยากาศที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้ระบุกำหนดแหล่งมลพิษทางอากาศที่ตั้งอยู่ในระดับจังหวัดและหรือระดับอำเภอไว้ในแผนที่ข้อมูลสารสนเทศตามช่วงระยะเวลาที่คณะกรรมการอากาศสะอาดกำหนด

ให้จัดแหล่งมลพิษทางอากาศในแต่ละจังหวัดเป็นกลุ่ม ๆ อย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (๑) แหล่งมลพิษโรงงานอุตสาหกรรม
- (๒) แหล่งมลพิษการเผาในที่โล่ง
- (๓) แหล่งมลพิษการก่อสร้าง
- (๔) แหล่งมลพิษจากยานพาหนะ
- (๕) แหล่งมลพิษทางอากาศที่อยู่นอกราชอาณาจักรไทย
- (๖) แหล่งมลพิษทางอากาศอื่น ๆ

มาตรา ๔๐ ให้คณะกรรมการด้านวิชาการแหล่งมลพิษทางอากาศ ทำการศึกษาและกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานความปลอดภัยควบคุมมลพิษจากแหล่งมลพิษทางอากาศต่าง ๆ ตามมาตรา ๓๙ เพื่อกำหนดขอบเขตพื้นที่ที่มีมลพิษทางอากาศจากแต่ละแหล่งมลพิษมีผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน

ให้คณะกรรมการมลพิษทางอากาศเสนอหลักเกณฑ์และมาตรฐานความปลอดภัยควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการอากาศสะอาดและให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาระบบจัดการสภาพแวดล้อมของชั้นบรรยากาศที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีการทบทวนหลักเกณฑ์และมาตรฐานความปลอดภัยควบคุมมลพิษจากแหล่งมลพิษทางอากาศอย่างต่อเนื่องทุก ๆ สองปีเป็นอย่างน้อย

ให้คณะกรรมการมลพิษทางอากาศจัดให้มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่มลพิษทางอากาศตามมาตรา ๓๙ รวมถึงจัดให้มีระบบการติดตามตรวจสอบมลพิษที่เกิดจากแหล่งมลพิษอย่างต่อเนื่อง

ให้คณะกรรมการมลพิษทางอากาศแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งเตือนให้ประชาชนในเขตพื้นที่ทราบข้อมูลสถานการณ์มลภาวะทางอากาศอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ ๓

เขตมลพิษทางอากาศ

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่ปรากฏว่าห้องที่ใดเกิดมลภาวะทางอากาศซึ่งมีแนวโน้มที่จะร้ายแรงถึงขนาดเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน หรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้คณะกรรมการมลภาวะทางอากาศมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้ห้องที่นั้นเป็นเขตมลพิษทางอากาศ

มาตรา ๔๒ เมื่อมีการประกาศให้ห้องที่ใดเป็นเขตมลพิษทางอากาศตามมาตรา ๔๑ ให้คณะกรรมการด้านวิชาการแหล่งมลพิษทางอากาศร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดและหรือกลุ่มจังหวัดเข้าไปดำเนินการตรวจสอบแหล่งมลพิษทางอากาศ ดำเนินการสั่งการให้หยุดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ เข้าไปควบคุมแหล่งมลพิษ ทำการลดและขจัดมลพิษทางอากาศในทันที

มาตรา ๔๓ ให้คณะกรรมการด้านวิชาการแหล่งมลพิษทางอากาศร่วมกับกรมควบคุมมลพิษเข้าไปตรวจสอบสาเหตุที่เกิดมลภาวะทางอากาศที่ร้ายแรงในเขตมลพิษทางอากาศ พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการมลภาวะทางอากาศในการกำหนดมาตรการที่เป็นการทั่วไปและมาตรการเฉพาะเขตมลพิษทางอากาศเพื่อป้องกันมิให้เกิดมลภาวะทางอากาศต่อไป

มาตรา ๔๔ ในกรณีเขตมลพิษทางอากาศใดยังคงมีสภาพมลพิษทางอากาศที่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิต และส่งผลกระทบต่อประชาชนในเขตมลพิษทางอากาศ ให้จังหวัด หรือกลุ่มจังหวัด จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตมลพิษทางอากาศโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมลภาวะทางอากาศและตามความเห็นชอบของคณะกรรมการอากาศสะอาดการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบันเกี่ยวกับมลภาวะทางอากาศชนิดต่าง ๆ จุดและจำนวนที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีอยู่ในเขตมลพิษทางอากาศ พฤติการณ์ของการเกิดมลพิษ

ทางอากาศที่ร้ายแรง รวมถึงผลกระทบต่อในทางเศรษฐกิจ ทางสังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพอนามัยของประชาชน

(๒) จัดทำบัญชีรายละเอียดแสดงจำนวน ประเภท และขนาดของแหล่งกำเนิดมลพิษที่ได้ทำการสำรวจ และเก็บข้อมูลตาม (๑) เพื่อเปรียบเทียบกับระบบข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ย้อนหลัง

(๓) ทำการศึกษา วิเคราะห์ และประเมินสถานภาพและกำหนดมาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับการลดและขจัดมลพิษ และฟื้นฟูสภาพบรรยากาศในเขตมลพิษทางอากาศ รวมตลอดถึงประมาณการงบประมาณที่จำเป็นสำหรับการลด ขจัดมลพิษ และฟื้นฟูสภาพบรรยากาศในระยะวิกฤติ

มาตรา ๔๕ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตมลพิษทางอากาศในราชการส่วนภูมิภาคและให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้กำกับดูแลในราชการส่วนกลาง รวมทั้งให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้กำกับดูแลในราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๗

เจ้าพนักงานเพื่อความสะดวกอากาศ

มาตรา ๔๖ ให้เจ้าพนักงานเพื่อความสะดวกอากาศมีอำนาจออกคำสั่งให้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งมลพิษทางอากาศตามหมวด ๖ ตามมาตรา ๒๕ หรือ หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บข้อมูลการปล่อยมลพิษทางอากาศจัดส่งข้อมูลการปล่อยมลพิษทางอากาศให้กับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๔๗ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานเพื่อความสะดวกอากาศมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาการกำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศ การกำหนดหลักเกณฑ์ของแหล่งมลพิษทางอากาศ

(๒) เข้าไปในอาคาร หรือสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของอาคารหรือสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบ คืบคลาน หรือสั่งให้ยุติการกระทำที่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าวให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

การดำเนินการตาม (๒) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานเพื่อความสะดวกอากาศตาม (๒) ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

หมวด ๘

ค่าปรับและบทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งตามมาตรา ๔๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานเพื่อความสะดวกอากาศตามมาตรา ๔๗ (๑) (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๕๐ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่เจ้าพนักงานเพื่อความสะดวกอากาศตามมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

หมวด ๙

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๑ ภายในเก้าสิบวันนับแต่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้มีการจัดทำนโยบายและแผนการจัดการให้มีระบบสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนตามมาตรา ๑๒ (๑)

มาตรา ๕๒ ภายในเก้าสิบวันนับแต่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้มีการดำเนินการจัดทำมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดตามมาตรา ๑๒ (๒)

มาตรา ๕๓ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้มีการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพอากาศตามมาตรา ๑๒ (๓) โดยยุทธศาสตร์ดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

มาตรา ๕๔ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาคุณภาพอากาศของ จังหวัด กลุ่มจังหวัด และขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๑๒ (๔)

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี